

ЗАТВЕРДЖЕНО
розпорядженням міського голови
10. 02. 2025 № 123

КОДЕКС етики Служби внутрішнього аудиту в Житомирській міській раді

І. Загальні положення

1.1. Цей Кодекс етики Служби внутрішнього аудиту в Житомирській міській раді (далі за текстом – Кодекс етики) є задекларована в принципах система моральних і професійних цінностей та правил поведінки посадових осіб - аудиторів Служби внутрішнього аудиту, щодо яких ними добровільно взяті зобов'язання на їх дотримання у професійній діяльності. Кодекс етики є основою для формування культури етичної поведінки, забезпечення відповідності професійної діяльності сучасним Глобальним стандартам, а також для сприяння довірі, прозорості та відповідальності в суспільстві.

1.2. Дія Кодексу розповсюджується на всіх внутрішніх аудиторів Служби внутрішнього аудиту Житомирської міської ради на яких покладено виконання обов'язків згідно посадовою інструкцією щодо здійснення внутрішнього аудиту та виходить за межі визначення внутрішнього аудиту і включає дві невід'ємні складові:

- принципи, що стосуються професії та практики внутрішнього аудиту;
- правила поведінки, що описують норми поведінки, очікуваної від внутрішніх аудиторів та виступають для них у якості керівництва етичної поведінки.

1.3. Кодекс етики є обов'язковим для всіх внутрішніх аудиторів (посадових осіб, службовців, працівників) Служби внутрішнього аудиту, незалежно від займаної посади чи місця виконання роботи.

1.4. Внутрішні аудитори при виконанні своїх службових обов'язків керується Конституцією України, законами України, іншими нормативно-правовими актами, Статутом внутрішнього аудиту Житомирської міської ради, Глобальними стандартами внутрішнього аудиту, Порядком проведення внутрішнього аудиту Службою внутрішнього аудиту Житомирської міської ради, посадовою інструкцією, цим Кодексом та загальними морально-етичними нормами поведінки в суспільстві.

1.5. Кожен внутрішній аудитор зобов'язаний ознайомитися з Кодексом етики та підтвердити своє зобов'язання його дотримуватись власним підписом.

1.6. Внутрішні аудитори зобов'язані докладати максимальних зусиль для підтримання високих етичних стандартів у своїй діяльності, своїми діями та бездіяльністю не допускати будь-якої форми дискримінації, дотримуватись професійної поведінки, уникати конфліктів інтересів та діяти відповідно до

закону, повинні дбати про позитивний імідж і авторитет Служби внутрішнього аудиту та в цілому Житомирської міської ради.

1.7. Терміни у цьому Кодексі етики вживаються у значеннях, наведених у Статуті внутрішнього аудиту Житомирської міської ради, затвердженого рішенням Житомирської міської ради від 19.12.2024 №1232 (далі за текстом – Статут), та інших нормативно-правових актах з питань внутрішнього аудиту.

1.8. Кодекс етики підлягає періодичному перегляду та оновленню для забезпечення відповідності законодавству України та сучасним Глобальним стандартам.

II. Морально-етичні принципи діяльності посадових осіб Служби внутрішнього аудиту

2.1. Для забезпечення довіри, впевненості та поваги до Служби внутрішнього аудиту внутрішній аудитор при виконанні своїх посадових обов'язків визначених посадовою інструкцією та Статутом внутрішнього аудиту в Житомирській міській раді повинен дотримуватись принципів етики та професійної діяльності внутрішніх аудиторів.

2.2. Основними принципами діяльності при виконанні посадових обов'язків внутрішніми аудитором Служби внутрішнього аудиту є чесність, професійна сміливість, об'єктивність та компетентність, конфіденційність та незалежна професійна ретельність.

Внутрішній аудитор повинен сприяти практичному втіленню цих принципів, а також сприяти авторитету Служби внутрішнього аудиту.

2.3. Поведінка внутрішніх аудиторів повинна сприяти співпраці та добрим стосункам між ними самими та з іншими особами, з якими аудитор спілкується як в рамках своєї діяльності, так і по за її межами. Справедливість та збалансованість стосунків внутрішніх аудиторів зі своїми колегами відповідають як їх інтересам, так і інтересам всієї громадськості.

2.4. Принцип чесності і професійної сумлінності є одним із ключових принципів, на якому базується діяльність Служби внутрішнього аудиту відповідно до Глобальних стандартів внутрішнього аудиту.

Чесність – це поведінка, що характеризується дотриманням моральних і етичних принципів, у тому числі демонстрація відвертості та сміливості діяти на основі відповідних фактів, навіть коли під тиском вимагають вчинити інакше, або коли це може призвести до потенційних несприятливих особистих чи організаційних наслідків.

Чесність є основою інших принципів етики та професіоналізму, зокрема об'єктивності, компетентності, незалежної професійної ретельності та конфіденційності. Чесність внутрішніх аудиторів є важливою для встановлення довіри та заслугування на повагу.

2.4.1 Внутрішні аудитори зобов'язані:

- виконувати свої завдання чесно, сумлінно, відповідально та з професійною сміливістю, діяти в рамках закону та розкривати інформацію, передбачену законом і професійними стандартами;

- бути правдивими, точними, зрозумілими, відкритими та шанобливими в усіх професійних відносинах і спілкуванні, навіть коли висловлюють скептицизм або пропонують протилежну точку зору;

- розкривати всі відомі їм суттєві факти, які, якщо їх не розкрити, можуть вплинути на здатність приймати обґрунтовані рішення;

- інформувати про свої висновки об'єктивно та точно, будь-які звіти чи рекомендації мають базуватися на достовірних і перевірених даних;

- проявляти професійну сміливість, правдиво спілкуючись та вживаючи належних заходів, навіть коли вони стикаються з дилемами та складними ситуаціями;

2.4.2 Внутрішні аудитори не повинні:

- робити неправдиві, неправомірні або оманливі заяви, а також приховувати чи нехтувати спостереженнями чи іншою доречною інформацією в комунікаціях;

- надавати перевагу жодній стороні або спотворювати дані задля вигоди будь-кого. У разі виявлення серйозних недоліків у внутрішньому аудиті або потенційного шахрайства, мають доповісти про це відповідним особам, навіть якщо це може викликати незадоволення керівництва. Принцип чесності вимагає, щоб внутрішні аудитори керувалися етичними принципами, а не короткостроковими інтересами. Дотримання принципу чесності є основою довіри до Служби внутрішнього аудиту та забезпечує його ефективність у процесі управління ризиками.

- брати участь або бути стороною в будь-якій діяльності, яка є незаконною, або яка може завдати шкоди внутрішньому аудитору та Службі внутрішнього аудиту.

2.4.3 Керівник Служби внутрішнього аудиту повинен підтримувати робоче середовище, в якому внутрішні аудитори відчують підтримку, коли висловлюють законні, засновані на доказах результати виконання завдання, незалежно від того, сприятливі вони чи несприятливі.

2.5. Принцип об'єктивності полягає у тому, що внутрішні аудитори виконують свою роботу без компромісів або впливу суджень інших осіб, підтримують неупереджену та незалежну позицію під час проведення внутрішнього аудиту, наданні консультацій та прийнятті рішень.

Об'єктивність, це неупереджене ментальне ставлення, що дозволяє внутрішньому аудитору робити професійні судження, виконувати свої обов'язки без компромісів. Незалежно позиціонована функція внутрішнього аудиту підтримує здатність внутрішніх аудиторів зберігати об'єктивність.

2.5.1 Внутрішні аудитори:

- демонструють найвищий рівень об'єктивності під час збору, оцінювання та повідомлення інформації щодо діяльності чи процесу, який перевіряється;

- підтримують професійну об'єктивність на всіх етапах виконання функцій внутрішнього аудиту. Професійна об'єктивність вимагає від внутрішнього аудитора неупередженого та незалежного мислення і винесення

суджень на основі збалансованої оцінки всіх відповідних обставин. Аудиторські звіти, висновки та рекомендації, інші офіційні документи, що готуються внутрішнім аудитором, повинні складатися на підставі об'єктивної оцінки інформації, спиратися виключно на докази, зібрані з дотриманням вимог законодавства;

- повинні розпізнавати та уникати або пом'якшувати фактичні, потенційні та уявні порушення об'єктивності та такі обставини, що можуть сприйматися як порушення. При виконанні аудиторських завдань утримуватись від оцінки діяльності, за яку він раніше відповідав. Вважається, що об'єктивність порушена, якщо внутрішній аудитор надає послуги з надання впевненості щодо діяльності, за яку внутрішній аудитор відповідав протягом попередніх 12 місяців;

- уникати стосунків з особами, що перешкоджають незалежності та впливають на його спроможність виконувати обов'язки якісно та неупереджено;

- повинні пам'ятати про можливі упередження та мають керувати ними, уникати конфлікту інтересів, в т.ч. надмірного впливу власних інтересів чи інтересів інших осіб, у тому числі і керівництва, наявність яких впливає/може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття ним рішень або на вчинення чи не вчинення ним дій під час виконання посадових обов'язків. У разі виникнення реального чи потенційного конфлікту інтересів негайно вживати заходів, що визначені Законом України «Про запобігання корупції»;

- зобов'язані відмовлятися від будь-яких матеріальних чи нематеріальних речей, таких як подарунки, винагороди чи послуги, які можуть негативно вплинути на їх об'єктивність;

- негайно розкривати деталі будь-яких порушень об'єктивності (фактичних чи потенційних);

- зобов'язані обговорювати недоліки з керівництвом об'єкту внутрішнього аудиту, Безпосереднім керівником та/або Вищим керівництвом, визначати відповідні дії/надавати рекомендації для вирішення ситуації;

2.5.2 Якщо внутрішній аудитор має надавати послуги з надання впевненості там, де він раніше надавав консультаційні послуги, керівник Відділу/Підрозділу внутрішнього аудиту повинен підтвердити, що характер консультаційних послуг не впливає на об'єктивність, і повинен розподілити ресурси таким чином, щоб керувати індивідуальною об'єктивністю.

2.5.3 Якщо внутрішній аудитор збираються надавати консультаційні послуги, пов'язані з діяльністю, за яку він раніше ніс відповідальність, він повинен розкрити потенційні порушення стороні, яка запитує послуги, перш ніж прийняти завдання.

2.5.4 Якщо внутрішньому аудитору стає відомо про порушення, яке може вплинути на його об'єктивність, він повинен повідомити про це керівника Відділу/Підрозділу внутрішнього аудиту. Якщо керівник визначає, що порушення впливає на здатність внутрішнього аудитора об'єктивно виконувати обов'язки, керівник повинен обговорити порушення з керівництвом Об'єкта

внутрішнього аудиту та/або вищим керівництвом і визначити відповідні дії для вирішення ситуації.

2.5.5 Якщо неможливо уникнути порушення об'єктивності, керівник Відділу/Підрозділу внутрішнього аудиту може розглянути варіанти управління цим порушенням, зокрема:

- перепризначити внутрішніх аудиторів, щоб відсторонити аудитора від виконання такого завдання;
- перепланування завдання, щоб переконатися, що воно належним чином забезпечено персоналом;
- провести коригування обсягу завдання;
- залучення інших фахівців чи експертів або нагляд за виконанням завдання.

2.6 Принцип конфіденційності, полягає у неухильному дотриманні внутрішнім аудитором встановлених законодавством України вимог до використання та надання інформації, отриманої під час виконання ним своїх посадових обов'язків.

2.6.1 Внутрішній аудитор визнає право власності на інформацію, яку він отримав у ході виконання завдання, та її цінність, і не розкриває інформацію без відповідних на те повноважень, за винятком випадків, коли таке розкриття вимагається правовим чи професійним обов'язком.

2.6.2 Внутрішній аудитор зобов'язаний:

- поважати цінність і право власності на інформацію, яку він отримує при виконанні своїх посадових обов'язків;

- отриману в ході своєї професійної діяльності інформацію використовувати виключно в професійних цілях та захищати її належним чином від розголошення, як в середині так і зовні. Інформацію, отриману під час аудиту, використовувати лише для цілей аудиту, оцінки ризиків або звітності;

- під час використання інформації, дотримуватись вимог відповідних законодавчих і нормативних актів, політик та процедур, використовувати відповідні технічні та організаційні заходи для запобігання несанкціонованому доступу до даних, отриманих при виконанні завдань;

- бути обізнаним з обов'язками щодо захисту інформації та дотримуватись вимог законодавчих і нормативних актів, політики та процедур щодо конфіденційності, захисту інформації та інформаційної безпеки, які діють стосовно організації та функції внутрішнього аудиту.

2.6.4 Внутрішньому аудитору заборонено:

- розголошувати конфіденційну інформацію, отриману при виконанні своїх посадових обов'язків, окрім випадків, коли таке розкриття обумовлене юридичними або професійними зобов'язаннями;

- використовувати отриману при виконанні своїх посадових обов'язків інформацію для особистих цілей, у власних інтересах чи з метою отримання

особистої вигоди, а також всупереч або на шкоду законним і етично обґрунтованим цілям організації;

- надавати в будь-якій формі третім особам відомості, отримані під час здійснення досліджень або оцінок, за винятком випадків, передбачених законодавством та/або Статутом внутрішнього аудиту, Порядком проведення внутрішнього аудиту.

2.6.5 Внутрішній аудитор не повинен розголошувати і використовувати в інший спосіб інформацію з обмеженим доступом, що стала йому відома у зв'язку з виконанням своїх посадових обов'язків, крім випадків, встановлених законом.

2.6.6 Внутрішній аудитор не має права розповсюджувати інформацію, яка стала йому відома під час виконання посадових обов'язків, про особисте та сімейне життя, домашню адресу та телефони співробітників або інших працівників без дозволу останніх, крім випадків, передбачених Конституцією України та законами України. У разі ненавмисного розголошення конфіденційної інформації, внутрішній аудитор зобов'язаний негайно повідомити відповідні сторони та вжити заходів для мінімізації шкоди.

2.7. Принцип компетентності та належної професійної ретельності полягає у застосуванні внутрішніми аудиторами знань, професійних навичок та досвіду, необхідних для якісного, сумлінного, компетентного, вчасного, результативного і відповідального виконання посадових обов'язків.

2.7.1 Внутрішні аудитори повинні знати та застосовувати нормативно-правові акти з питань професійної діяльності, дотримуватися вимог Статуту внутрішнього аудиту Житомирської міської ради, Глобальних стандартів внутрішнього аудиту, а також інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність внутрішнього аудиту.

2.7.2 Для забезпечення якісного та професійного виконання внутрішніми аудиторами посадових обов'язків, підвищення ефективності та якості внутрішнього аудиту внутрішній аудитор повинен підтримувати постійний професійний розвиток.

Постійний професійний розвиток внутрішнього аудитора включає систему самонавчання, навчання на робочому місці, можливість отримати нові навички під час виконання спеціальних завдань та вивчення відповідних нормативно-правових актів, наставництво, зворотній зв'язок з керівництвом, а також безкоштовні та платні навчання, семінари та курси з підвищення кваліфікації тощо.

Щоб підвищити якість виконання завдань внутрішнього аудиту, внутрішньому аудитору слід шукати можливості дізнатися про тенденції та найкращі практики, а також про нові теми, ризики, тенденції та зміни, які можуть вплинути на роботу Служби внутрішнього аудиту.

2.7.3 Внутрішні аудитори проявляють належну професійну ретельність та скептицизм у процесі планування та при виконанні своїх посадових функцій.

Належна професійна ретельність вимагає планування та надання послуг внутрішнього аудиту з уважним ставленням, розважливістю та скептицизмом, якими повинні володіти розсудливі та компетентні внутрішні аудитори.

Застосування внутрішніми аудиторами професійного скептицизму полягає у:

- збереженні ставлення, що передбачає прояв допитливості;
- критичному оцінюванні достовірності інформації;
- збереженні прямої та чесності при висловлюванні занепокоєння та ставленні питань щодо суперечливої інформації;
- пошуку додаткових доказів при винесенні судження щодо інформації та тверджень, які можуть бути неповними, непослідовними, неправдивими або такими, що вводять в оману.

2.7.4 Внутрішні аудитори не повинні виконувати функції, що є не властивими функціям внутрішнього аудиту, брати безпосередню участь в організації внутрішнього контролю, управлінні ризиками і прийнятті управлінських рішень, створенні та організації буди-яких заходів та процесів, що забезпечують операційну діяльність інших виконавчих органів, комунальних підприємств та установ Житомирської міської ради.

2.7.5 Керівник Відділу/Підрозділу внутрішнього аудиту повинен:

- забезпечувати наявність (або здобуття) необхідної колективної компетентності функції внутрішнього аудиту, враховуючи особисті якості аудиторів, їх професійно-технічні навички;
- забезпечувати оцінювання навичок аудиторів, сприяти їх навчанню та затверджувати плани щодо їх професійного розвитку.

III. Контроль і нагляд за дотриманням вимог Кодексу

3.1. Керівник Служби внутрішнього аудиту та керівники Підрозділів ВА зобов'язані запобігати проявам неетичної поведінки підлеглих шляхом організації роботи з розвитку професійної етики, у тому числі через проведення навчань, інформаційно-роз'яснювальної роботи та інших заходів, визначених Глобальними стандартами.

3.2. Керівник Відділу/Підрозділу внутрішнього аудиту повинен:

безпосередньо дотримуватись загальних морально-етичних принципів, прийнятих у суспільстві, основних принципів професійної діяльності та правил поведінки, визначених цим Кодексом, а також вимагати їх дотримання від підлеглих;

давати вказівки та доручення підлеглим посадовим особам виключно відповідно до законодавства України та з урахуванням їх рівня знань, досвіду і професійних навичок;

принципово та ефективно реагувати на факти неналежної поведінки підлеглих посадових осіб, у тому числі за повідомленнями керівників та посадових осіб Об'єктів внутрішнього аудиту;

